

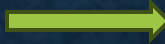
PARLAMENTNÍ VOLBY V NIZOZEMSKU 2023

Jana Linhartová

ÚVOD

- Parlamentní demokracie
- Dvoukomorový parlament: Sněmovna reprezentantů a Senát
- Volby do Sněmovny reprezentantů-jednou za 4 roky
- Do roku 1970 povinná účast ve volbách
- Od roku 1970 hlasování není povinností, ale právem snížení volební účasti
- Zpravidla pro sněmovnu reprezentantů hlasuje 60 až 80 % Nizozemců

PRINCIP PŘIDĚLENÍ MÍST

- Parlament: 150 poslanců
- K získání většiny: 76 křesel
- Princip poměrného zastoupení, na základě schválení seznamu kandidátů v jediném celostátním volebním obvodu
- Počet platných odevzdaných hlasů se vydělí počtem křesel v parlamentu (150)
- K získání křesla v parlamentu je potřeba 0,67 % hlasů nárůst počtu malých stran v parlamentu

PARLAMENTNÍ STRANY 2023

16 parlamentních stran:

- Lidová strana pro svobodu a demokracii
- ANO 21
- Demokraté 66
- Fórum pro demokracii
- Strana pro svobodu
- Strana pro zvířata
- Křesťanskodemokratická výzva
- Křesťanská unie
- Socialistická strana
- Volt Nizozemsko
- Labour Party a Zelená strana
- Reformovaná politická strana
- DENK
- 50 plus
- Zemědělsko-občanské hnutí
- BIJ 1

HLAVNÍ NIZOZEMSKÉ POLITICKÉ STRANY

- Křesťanskodemokratická
- Labour Party
- Lidová strana pro svobodu a demokracii
- Socialistická strana
- Demokraté 66
- Strana pro svobodu

PARLAMENTNÍ VOLBY OD ROKU 1994

- 1994: Labour Party
- 1998: Labour Party
- 2002: Křesťanskodemokratická výzva
- 2006: Křesťanskodemokratická výzva
- 2010: Lidová strana pro svobodu a demokracii
- 2012: Lidová strana pro svobodu a demokracii
- 2017: Lidová strana pro svobodu a demokracii
- 2021: Lidová strana pro svobodu a demokracii

OBDOBÍ BEZ VLÁDY

- V roce 2021 bylo Nizozemsko bez vlády 9 měsíců
- Volby uskutečněné v březnu 2021
- Koalice sestavená v prosinci 2021
- Nejdelší období v historii země, kdy bylo Nizozemsko bez vlády

PŘEDČASNÉ VOLBY

Parlamentní volby dne 22. 11. 2023

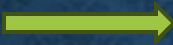

Předčasné volby z důvodu pádu koaliční vlády (původně roku 2025)

Dne 7. 7. 2023 rozpad vlády premiéra Mark Rutte

Příčina: neshody v oblasti migrační politiky

MARK RUTTE

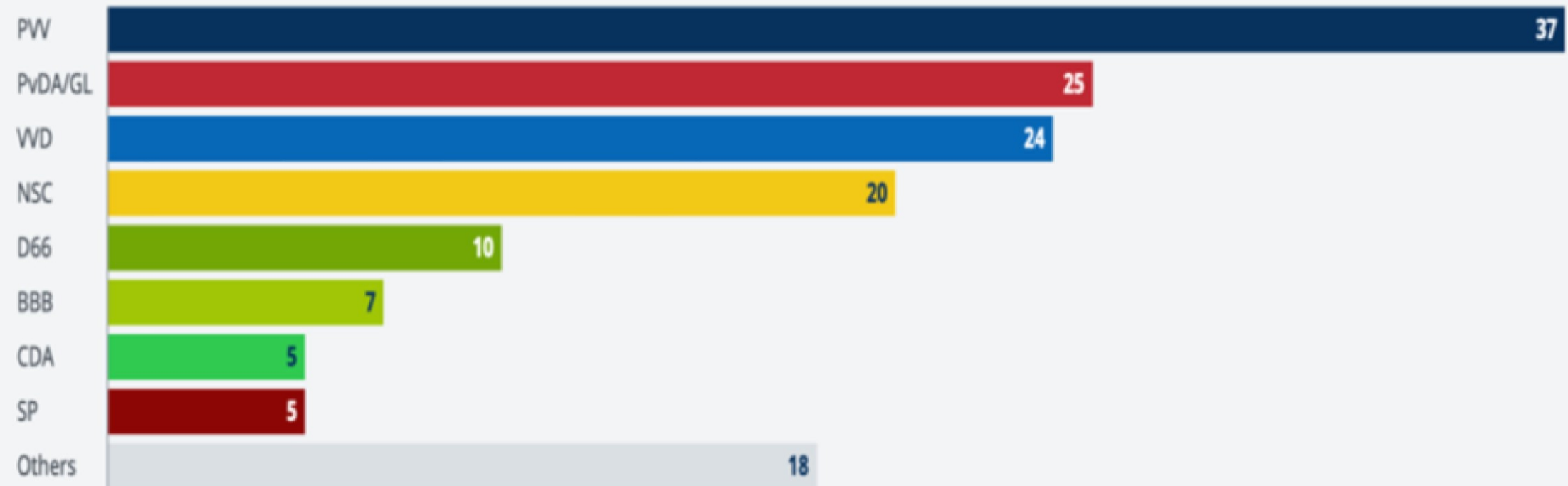
- Bývalý nizozemský politik od roku 2010 zastával funkci nizozemského premiéra
- Předsedou Lidové strany pro svobodu a demokracii (VVD)
- V roce 2006 vyhrál volby do vedení VVD vítězství strany ve všeobecných volbách v roce 2010
- Byl prvním liberálem, který byl po 92 letech jmenován premiérem
- Druhý nejdéle sloužící vůdce Evropy
- *„Udělal jsem dobře a upřímně si myslím, že je ten správný čas odstoupit“* Rutte

LIDOVÁ STRANA PRO SVOBODU A DEMOKRACII (VVD)

- Založena roku 1948
- Konzervativní politická strana
- Podporuje soukromé podnikání a ekonomický liberalismus
- Návrh na omezení vstupu pro děti válečných uprchlíků, kteří se již v Nizozemsku nacházejí → rodiny by musely čekat nejméně 2 roky, než by byly znovu sloučeny
- Tvrdší přístup k migrační politice → nárůst počtu žadatelů o azyl
- Koaliční strany (Křesťanská unie a D66) s návrhem nesouhlasily → kolaps nizozemské vlády

Dutch election 2023 vote distribution

A ruling coalition needs 76 of the 150 seats in parliament

 Source: Dutch press agency ANP forecast based on the results received

VÝSLEDKY VOLEB

- Kandidovalo celkem 26 parlamentních stran
- Vítěz: Strana pro svobodu (37 křesel)
- V čele strany Geert Wilders
- Vymezuje se proti islámu, imigrantům, vystoupení z EU, zákazu mešit a Koránu
- Od roku 2004 je pod přísnou policejní ochranou
- V roce 2009 mu byl odepřen vstup do Spojeného království
- Gratulace k vítězství voleb od nacionalistických a krajně pravicových evropských politiků

ZDROJE

- <https://www.houseofrepresentatives.nl/news/elections-house-representatives-wednesday-22-november-2023>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Mark_Rutte
- <https://edition.cnn.com/2023/07/10/europe/rutte-netherlands-resignation-government-collapse-intl/index.html>
- https://en.wikipedia.org/wiki/People%27s_Party_for_Freedom_and_Democracy
- <https://www.theguardian.com/world/2023/jul/10/dutch-pm-mark-rutte-to-leave-politics-after-collapse-of-government>
- <https://www.dw.com/en/netherlands-dutch-parties-to-form-government-9-months-after-vote/a-60109396>
- <https://www.theguardian.com/world/2023/nov/08/dutch-elections-2023-everything-you-need-to-know-polls>

- <https://www.britannica.com/place/Netherlands/Political-process>
- <https://www.cambridge.org/core/journals/government-and-opposition/article/centre-does-not-hold-coalition-politics-and-party-system-change-in-the-netherlands-200212/7ACFCBF820AC9839B6C8BEEF42953210>
- <https://thewire.in/world/geert-wilders-far-right-populist-wins-big-in-dutch-election>
- <https://www.bbc.com/news/world-europe-67512204>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_the_Netherlands#1994%E2%80%93present
- <https://www.euronews.com/2023/11/13/everything-you-need-to-know-about-the-dutch-general-election>
- <https://www.expatica.com/nl/living/gov-law-admin/netherlands-political-system-100756/>